

OM EEN PUNTENSLIJPER
DOOR
L. A. LEVER - BROUWER

G. F. CALLENBACH · NUIKERK ·

DIT BOEK IS EEN GESCHENK VAN:

OM EEN PUNTENSLIJPER

OM EEN PUNTENSLUPER DOOR L.A. LEVER-BROUWER

—€ TEEKENINGEN VAN HENK POEDER —

G·F·CALLENBACH·NIJCKERK·

I.

OP DE BANK.

Geertje liep naar huis.

Haar springtouw sleepte in een boogje achter haar aan. Haar kleine, witte klompjes schuurden over den stoffigen weg.

Eigenlijk moest ze hard loopen, want de torenklok had al even geleden zeven uur geslagen.

Maar ze was zoo verschrikkelijk warm geworden van 't touwtje springen en haar beenen waren zóó moe, dat ze naar huis slofte.

„Ik begrijp niet,” zei moeder vanmiddag, „dat jullie nu, met die warmte, touwtje springen.”

Dat begreep Geertje ook niet, maar alle meisjes sprongen touwtje, dan deed zij 't natuurlijk óók.

En 't was ook maar niet fijn geweest, daareven, zoo'n lange rij meisjes, allemaal achter elkaar door 't groote touw van Stien Dooreman.

Jammer, dat 't zeven uur was.

De andere meisjes mochten wel langer, maar zij moest altijd om zeven uur thuis zijn.

Ze had al wel een paar keer gevraagd, of ze óók langer mocht, net als de anderen, maar moeder zei altijd; „Wat

anderen doen, daar hebben wij ons niet aan te storen, jij moet om zeven uur thuis komen, kind."

Natuurlijk, dan móést het wel.

Geertje keek om zich heen.

't Was zoo stil op den weg.

De boomen bewogen niet, er was geen zuchtje wind. En stil was 't óók op de wijde, groene landen, waarover je zóó ver kon zien, tot waar de lucht den grond raakte. Alleen de kikkers in de slooten, aan weerszijden van den weg, kwaakten aan één stuk door hun eentonig deuntje.

Bijna was ze thuis.

Ze zag al de groene deur van hun winkel, tusschen de twee lindeboomen door, die hóóg boven 't dak van hun huis uitstaken.

Ze begon harder te loopen, terwijl ze onderdehand haar springtouw om haar handen heen oprolde. En op een drafje liep ze 't rood-steenen straatje op, dat recht op de winkeldeur aanliep.

Haar klompjes klepperden en haar lange vlecht met den rooden strik onderaan, danste op haar rug.

Maar de winkeldeur ging ze niet in.

Dat mochten ze nooit.

„De klanten vinden 't natuurlijk niet prettig, als ze staan te koopen en jullie komen er in vliegen," zei moeder altijd.

Zij moesten opzij in en daarom liep Geertje nu langs 't hooge raam, waar lappen goed achter uitgestald lagen, den hoek om.

„Dá-ág," riep ze dan met haar blijde stemmetje. Want daar opzij zaten ze allemaal op de bank. Of eigenlijk allemaal niet.

Jopie en Riekje lagen natuurlijk al op bed — die waren nog zoo klein.

Maar vader en moeder en Fenna en Jan zaten er toch.

En ze keken allemaal naar haar, toen ze daar den hoek om kwam, met haar vuurrood bezweet gezichtje.

„Jij hebt 't óók niet koud," lachte vader.

Moeder liet even haar stopkous in haar schoot zakken en schudde haar hoofd:

„Dat touwtje springen, hoe verzinnen jullie 't?!"

Jan zat alweer in z'n boek te lezen en Fenna keek boos.

Met een nijdig gezicht schildde ze aardappels en plonsde er juist een in den emmer, zóó hard, dat 't water opsatte.

Geertje zag het wel en wilde gauw doorloopen, naar binnen, om even water te gaan drinken.

Maar Fenna keek haar aan en begon boos:

„Jij gaat maar spelen en je zou me toch helpen met de aardappels.”

„Och, dat heb ik heelemaal vergeten,” antwoordde Geertje en keek met een hulpeloos gezichtje naar moeder.

„U hebt gezegd, dat ik mocht gaan springen,” zei ze dan.

Fenna schildte weer kwaad door, handig draaide ze de aardappels tegen 't scherpe mesje.

Moeder trok Geertje naar zich toe.

„Och — wees maar niet boos, Fen,” zei ze: „ze is nog zoo klein.”

Maar Fen bromde door:

„Klein, klein — zij wordt knap verwend. dat is 't.”

„Geef me maar een mesje, dan zal ik wel putten,” zei Geertje goedig.

Maar Fenna bleef boos.

„Och kind, ik ben nou haast klaar, schiet maar op, hoor.”

„Oók goed,” zei Geertje en ze liep 't portaaltje door, waar ze haar klompjes uittrok.

Op haar kousen ging ze dan de keuken in, om bij den gootsteen lekkertjes te drinken.

„Hè, fijn, dat koude water in je drogen mond.” Ze knapte er heelemaal van op.

Dan liep ze de gang in, waar 't heerlijk koel was, duwde de kamerdeur open en greep haar leesboek van 't lage kastje in den hoek.

Nog een poosje lezen, buiten op de bank — dat was toch wel net zoo fijn als touwtje springen.

Jammer, dat Fen weer zoo kwaad was. Die was toch zoo dikwijls kwaad. Geertje vond 't weleens akelig. Soms was Fen wel lief, ze kon je zoo echt met handwerken helpen. Maar nu was ze boos om die aardappels. En Geertje had er toch echt niet aan gedacht.

Ze ging nu met haar boek weer naar buiten, waar ze op 't puntje van de bank, naast vader mocht zitten.

Fenna was klaar en ging binnen de aardappels wasschen.

Geertje deed haar boek open, maar lezen kón ze nog niet.

Ze dacht er aan, hoe heerlijk 't hier nu toch was.

't Rook zoo lekker naar 't hooi, dat op 't land te drogen lag.

En 't licht van de zon leek wel goud.

Ze zaten hier zoo gezellig bij elkaar. Vader met z'n groote krant en moeder zoo rustig met haar kousen.

Jan las natuurlijk, die zat altijd met z'n neus in de boeken.

Maar zijzelf óók.

Nou, die fijne boeken ook, uit de bibliotheek van school, die kreeg je in de vierde klas. Ze had er elke week één en dan kreeg ze er nog dikwijls één van Annie Randwijk, haar vriendinnetje.

Dit was ook weer zoo mooi, nu ging ze toch lezen.

Fenna kwam met haar breiwerk naast moeder zitten.

Stil praatten die twee wat, maar Geertje hoorde er niets van.

't Kon háár ook niets schelen, dat ze morgen worteltjes eten zouden en dat vrouw Tiendman schortengoed had gekocht.

Dát waren dingen van moeder en Fenna.

Dáár hoefde zij nog niets van te weten.

Zij mocht nog spelen en springen en lezen, *zij* was nog een klein, blij Geertje.

Om acht uur moest ze naar binnen.

Moeder zou straks nog even komen, maar ze moest al-léén zich uitkleeden.

Dat kon ze ook best.

Op 't kleine kamertje, waar Riekje al rustig lag te slapen, kleedde Geertje zich uit.

Nog eventjes bleef ze dan voor 't raam kijken. Ze zag hoe een rij groote meisjes, arm in arm, aan kwamen wandelen.

Ze riepen Fen.

Die kwam den hoek om en haakte in.

Langzaam liepen ze weg — hun lachen en praten klonk in den stillen avond helder op.

Ze gingen den kant van 't dorp uit.

Nu hoorde je ze niet meer.

Geertje stapte in bed, naast 't warme Riekje.

Even nog lag ze wakker en luisterde naar 't eentonig kikkerwijsje, dat ze door 't open raam hooren kon.

Maar toen moeder boven kwam, vond ze Geertje rustig ingeslapen en zorgvuldig trok ze de dunne deken recht over de warme kinderlijfjes.

II.

GEERTJE DURFDE NIET.

Den volgenden dag zaten ze te eten.

Net waren ze begonnen, toen de winkelbel rinkelde.

„Ik zal wel even gaan,” zei Fenna en wipte meteen de keuken uit.

Vader en moeder zagen elkaar aan.

„'t Is toch een heele hulp, die Fenna,” zei moeder en maakte voor Jopie zijn aardappels fijn.

„Ja,” zei vader, „ze is zoo handig in den winkel — 't wordt een beste verkoopster.”

Geertje prikte een aardappel aan haar vork en dacht na.

„Wanneer zou *zij* Vader en Moeder eens helpen kunnen.

Och, ze was nog pas negen jaar, dat zou nog wel lang duren. En zoo handig als Fen zou *zij* wel nooit worden.”

„Dooreten, muizekind,” zei vader.

Geertje lachte en hapte een aardappel op.

Daar was Fen al weer.

„Vrouw Van Vliet, om flanel,” zei ze.

„'t Moet vanmiddag gebracht worden, want ze moest nu naar de stad.”

„Ik kan 't niet doen,” zei vader, „ik moet direct na 't eten weg.”

„En ik heb Fransche les na schooltijd,” zei Jan.

„Hè, bah, moet *ik* het dan doen,” begon Fen, „ik wou vanmiddag m'n jurk afnaaien.”

Geertje ging erg in elkaar zitten. Ze maakte zich heel klein en kroop een beetje achter Jan weg. Nu moesten ze háár niet zien, want naar Van Vliet! „O, daar wilde ze niet heen, nee, voor geen geld.”

Maar Fenna zag haar natuurlijk.

Ja, daar had je 't al.

„Zeg Geer, jij kan 't mooi doen — jij bent laatst óók geweest.”

Geertje schrok.

Ja — laatst — dat was het juist.

Ze had 't nooit durven vertellen, hoe ze toen geschrokken was en gegild had van angst, voor dat heel kleine hondje van Van Vliet.

Vreeselijk als ze dáár weer naar toe moest.

Ja — en 't moest natuurlijk.

Daar zei Moeder 't al:

„Ja Geertje — dát kun jij nu weleens doen, dan kan Fen doornaaien. Kom dan direct uit school naar huis.”

„En we zouden net zoo fijn touwtje springen,” zei Geertje half huilend.

„Dan doe je dát maar eens een anderen keer,” besliste moeder; „*nu* ga je naar Van Vliet.”

O, nu durfde Geertje niets meer te zeggen.

Vader keek haar ook al aan. En ze kon toch niet zeggen, dat ze niet durfde voor dat kleine hondje. Wat zouden ze haar uitlachen!

Maar Geertje voelde de tranen branden in haar oogen.

En haar keel werd zoo nauw. Ze kon er haast niets meer dóorkrijgen.

Diep over haar bord gebogen, roerde ze wat in 't eten.

Dan at ze in kleine hapjes, met veel moeite, haar bord leeg.

Ze hoorde heel niet, wat vader uit den Bijbel las. Ze zag maar aldoor het kleine driftige keffertje, dat je zoo leelijk áánvliegen kon.

En daar moest ze nu vanmiddag weer heen. O, ze durfde niet, ze dúrfde niet.

Nog één keer probeerde ze er af te komen.

Na 't eten, toen Jan in den boogerd, achter hun huis, wat liep te voetballen, ging ze naar hem toe.

„Zeg Jan, ga jij naar Van Vliet, als je Fransche les gehad hebt, dan zal ik Zaterdag ál de schoenen poetsen.” Ze wist, dat Jan daar zoo'n hekel aan had, en keek hem aan.

Nu zou hij 't misschien wel doen.

Maar Jan schopte z'n kleine balletje heel ver weg en zei:

„Ik kan niet, want ik moet met Wim Vlietstra mee naar 't hooiland.”

En, terwijl hij zijn bal achterna liep, riep hij:

„Ga toch zelf, 't is maar zoo'n klein eindje.”

Geertje liep langzaam den boogerd uit.

Och, dat kleine *eindje* was zoo erg niet, maar dat kleine *hondje!*

Vóór schooltijd vroeg ze Annie Randwijk, of die met haar meeging. Maar die moest met haar moeder mee, op visite bij den dokter.

Toen de school uit was, probeerde ze nog een paar meis-

jes mee te krijgen, maar allemaal gingen ze liever touwtje springen.

Met een bedrukt gezichtje ging Geertje naar huis.

Ze had hoop, dat vrouw Van Vliet zelf 't flanel nog was

komen halen, of dat misschien iemand anders 't meege-
nomen had.

Maar nee hoor!

Moeder stond al in de winkeldeur naar haar uit te zien.

Op de toonbank lag 't pakje klaar, er hielp niets meer
aan, 't moest.

Moeder zag wel aan Geertjes gezichtje, dat ze 't niet
zoo erg graag deed.

En moeder werd er een beetje boos om. Ze zei:

„Ik vind 't niet aardig, dat jij zoo'n boos gezicht zet, als je eens wat moet doen. Fenna doet al zooveel, ze kan niet alles en jij kunt best dat pakje eens even wegbrengen. Ik wist niet, dat jij zóó weinig voor me over had.”

De tranen schoten Geertje in de oogen.

Och, ze *wilde* 't best doen, maar ze *durfde* haast niet. En ze durfde 't óók niet zeggen, waarom niet, want ze wist wel, dat 't erg kinderachtig was.

„Och, ik *wil* wel,” zei Geertje en ze hilde bijna.

Toen nam ze 't pakje en liep over 't straatje den weg op. Moeder had niets meer gezegd, want er was juist een klant aangekomen.

Maar moeder dacht nog wel: „Wat scheelt Geertje toch — anders is ze zóó niet.”

Ze keek, eer ze 't wit katoen voor vrouw Goverts van de plank trok, nog even door 't raam naar Geertje.

En ze zag, hoe die langzaam voortsjokte, met 't pakje onder haar arm.

„Er scheelt vast wat aan,” dacht moeder; toen legde ze een paar rollen katoen op de toonbank.

III.

EEN BANG MEISJE EN EEN KLEIN HONDJE.

Dáár liep Geertje heen.

Achter haar kleine, witte klompjes aan kroop een grijs stofwolkje met haar mee.

Want ze slofte weer over den weg.

Nu niet, omdat ze *moe* was, maar omdat ze *bang* was. Ze wist, dat 't flauw was en kinderachtig, maar ze kon er niets aan doen, ze was nu eenmaal bang voor honden.

Tenminste als ze op haar afkwamen.

Dat deed dat kleine gemeene ding bij Van Vliet altijd. Voor een paar weken ook.

En die groote jongen van Van Vliet had haar uit staan lachen, toen ze, vlak tegen 't hek aangedrukt, 't uitgedild had van angst.

Vrouw Van Vliet had 't hondje weggejaagd, maar toch gezegd, dat ze niet zoo bang moest wezen.

En nu moest ze er weer heen.

Geertje liep tusschen de huizen van 't dorp door en kwam dan op den Molenweg, die heel eenzaam lag, tusschen weilanden aan weerskanten.

Overal zag ze de hooiers aan 't werk.

Mannen met groote stroehoeden op, zwaaiden breeduit hun zeisen.

Hier en daar hobbelden hoog-geladen boerenwagens

over 't land, zonder dat je 't hoorde op 't zachte gras.

Geertje zou 't heerlijk gevonden hebben, hier zoo fijn te loopen, als ze maar niet naar Van Vliet had ontmoeten.

Nu klopte haar hartje zoo angstig.

In de verte kon ze de boerderij al zien.

Opeens klaarde haar gezichtje op.

't Hondje kon wel mee naar 't hooiland wezen.

Ja, natuurlijk, er liepen zooveel honden in 't land. Ze maakte een sprongetje van plezier.

O, vast, hij was mee 't land in en ze zou hem heelemaal niet zien.

Hè, ze zuchtte er van en ging opeens flink dóorstappen. Kijk, daar in de verte kwam de vader van Annie Randwijk aan, de dominee.

Ze ging heel rechtop loopen en hield het pakje stevig onder haar arm.

Dominee zou haar vast flink vinden, dat ze al boodschappen voor den winkel deed.

Want van dien kinderachtigen angst, binnen in haar, kon hij toch niets zien.

Och — en die wàs er nu niet eens meer.

Ze was heelemaal niet bang — 't hondje zou er niet zijn en àls het er was. . . .

Nee — niet aan denken — 't wàs er niet — afgelooopen.

Met een vroolijk gezichtje stapte Geertje rechtop door. Nu was de dominee al vlak bij.

Hij was al voorbij 't hek van Van Vliet, waar zij aanstonds in zou gaan.

En nu zag hij haar.

„Dag dominee,” zei Geertje flink.

„Dag kind, dag Geertje,” zei dominee.

„Boodschappen doen?”

„Ja, dominee, voor den winkel.”

„Flink hoor,” lachte hij en ging dan met een knikje weer verder.

Zie je wel, flink vond hij haar en Geertje dacht: „Nu zal hij wel aan Annie vertellen: ik zag Geertje, die bracht al een heel pak voor den winkel weg.”

En ze voelde zich haast zoo handig als Fen, die van alles kon.

Daar was 't hek al.

Even kroop weer een beetje angst omhoog in Geertjes hartje, maar die duwde ze gauw weg.

„Och, er wàs geen hond — welke hond ging nu niet mee naar 't hooiland!”

En stevig stapte ze door op haar kleine klompjes, die knarsten over 't grind op 't erf van Van Vliet.

Maar, o — o — er was wèl een hond.

Uit de huisdeur kwam hij gevlogen.

En keffen — keffen dat hij deed!

En hard loopen!

Als een pijl zóó recht en zoo razend gauw schoot hij op Geertje af, die even stokstijf van schrik bleef staan.

Even maar — dan keerde ze zich om en holde weg, holde weg — en gilte van angst.

Ze stooft 't hek uit, den weg weer op, schreeuwend, schreeuwend, met 't kleine, bruine ding keffend vlak achter haar rennende klompjes aan.

Dominee schrok óp van dat vreeselijke gillen opeens.

Hij keerde zich om en zag wat er gebeurde. Dat kleine bange Geertje rende daar in doodsangst op hem toe en dat was de schuld van een nog veel kleiner bruin keffertje.

Dominee moest er om lachen en hij ving in zijn wijd uitgebreide armen het hollende kind op.

't Hondje sprong blaffend om hem heen. Geertje snikte, snikte maar en week telkens bang opzij voor 't speelsche diertje.

„Maar kindje, maar kindje,” zei dominee, „wees toch niet zoo bang, dat kleine dier doet je niets, hij wil maar spelen.”

Geertje huilde maar door.

Dáár riep iemand met een schelle stem: „Fikkie, Fikkie, hier!”

't Hondje stooft, nog aldoor blaffend, weg.

Voor 't hek van Van Vliet stond Diena, de groote dochter. Ze lachte en pakte 't bruine keffertje op, in haar dikke armen.

„Laat ze maar komen, dominee!” riep ze dan, „ik heb hem vast.”

„Vooruit, Geertje, nou kan hij niets meer doen.”

„Leg hem aan een ketting, Diena,” riep dominee.

„k Ben bang, dat-ie hem kapot trekt,” lachte Diena en ging dan met Geertje mee 't erf op.

O, Geertje durfde niet óp te kijken. Ze schaamde zich zoo. Nu lachten ze haar uit, dominee en Diena en misschien vertelde dominee 't aan Annie óók wel.

Ze gaf maar gauw 't pakje aan Diena en liep dan hard weg. En nog was ze bang, dat Diena 't hondje los zou laten, eer zij 't hek uit was.

Maar Diena nam Fik mee in huis en Geertje hoorde hem niet meer.

In de verte ging dominee.

Geertje liep heel langzaam, om hem niet in te halen. Ze was toch heel wat rustiger nu, dan toen ze heenging.

't Was achter den rug en nooit, nooit ging ze meer naar Van Vliet. Ze zou 't wel aan moeder vertellen en dan hoefde ze vast niet meer.

Bij de eerste huizen van 't dorp sloeg dominee rechtsom naar de pastorie toe.

Geertje begon nu te draven, om maar gauw thuis te zijn. En ze huppelde van blijdschap, toen ze hun eigen groene deur weer zag.

Daár was ze veilig.

En niemand wist iets van haar schande.

Als dominee 't maar niet aan Annie vertelde.

Maar dát zou hij wel niet doen.

En Annie was zelf ook bang.

Niet voor *honden*, maar voor 't *donker*.

Dát wist Geertje en daar gaf *zij* nu weer niets om. Nee, als Annie 't te weten kwam en zij plaagde haar er mee, kon zij terugplagen.

Moeder had Geertje al gezien en was blij, toen ze haar zoo vroolijk aan zag komen. Ze gaf haar in de keuken een dikke plak koek.

„Omdat je zoo flink boodschappen doet,” zei ze.

Geertje kreeg een kleur en ging haar koek buiten, op de bank, opeten.

Daár dacht ze over alles nog eens na.

IV.

„DAT KINDJE VAN U” . . .

't Was dienzelfden avond, dat vader en moeder en Fenna op de bank zaten.

Al de andere kinderen sliepen, de zon was ook al onder en 't begon langzaam aan donker te worden. Maar 't was buiten zoo mooi, zoo mooi!

En héél stil, alleen de kikkers en de krekels zongen maar door.

Verder was er niets te hooren, dan nu en dan de stap van een enkelen wandelaar over den weg.

Vader en moeder en Fenna zeiden niets.

Ze keken naar de lucht, waar hier en daar een enkele ster te zien kwam.

Eigenlijk had moeder al gezegd: „We moeten naar bed, 't is tijd,” maar omdat 't vanavond zoo héél mooi was, bleven ze alle drie maar zitten.

Toen hoorden ze opeens een stevigen stap op den weg. Ze keken op . . . de dominee.

„G'n avond, dominee,” zeiden de drie.

En vroolijk riep ook de dominee: „G'n avond.”

Toen liep hij 't kleine straatje, dat naar de winkel deur ging, op en kwam den hoek om naar de bank toe.

Dominee ging naast vader zitten.

„Hè, jullie zitten hier zóó fijn,” zei hij, „ik kom nog een oogenblikje bij je.”

Toen vertelde hij van een zieke vrouw, waar hij zooveen geweest was.

Die wilde nog zoo graag met dominee over den Heere Jezus praten, want ze zou wel niet lang meer leven.

„Maar ze is niet bang om te sterven,” zei dominee, „want ze heeft Jezus lief en weet, dat Hij haar zonden heeft vergeven.”

Alle vier waren ze toen stil.

Hun gedachten waren bij de zieke vrouw.

En op dezen rustigen zomeravond leek 't wel, of de hemel heel dicht bij was.

Dominee zat ook even voor zich uit te staren, toen stond hij op.

„Kom, ik moet naar huis,” zei hij, „mijn vrouw zal op me wachten.”

Maar vóór hij wegging, vroeg hij nog: „Gaat 't met de kinderen goed?”

„Best, dominee,” zei vader.

Toen keken ze dominee verwonderd aan, want hij begon opeens te lachen.

„O,” zei hij, „dat moet ik nog even vertellen. Dat kindje van u, die kleine Geertje, heeft me toch vanmiddag laten schrikken, ik dacht minstens dat ze vermoord werd, zóó schreeuwde ze. En waarom? Om dat kleine hondje van Van Vliet.”

Toen vertelde dominee 't heele verhaal.

Vader glimlachte zoo voor zich heen en moeder zei: „Ze heeft er me niets van verteld, ze schaamde zich zeker.”

Fenna zei: „Ze is altijd zoo bang voor honden.”

„'t Beste zal zijn, dat u zelf een hond neemt,” dacht dominee, „dan leert ze 't wel af.”

„Ik heb vijf hondjes,” lachte moeder, „dat is me genoeg.”

„Daar hebt u gelijk in,” zei dominee en stapte zóó den weg weer op.

Even later gingen vader en moeder met Fenna naar binnen.

En nog even later scheen de maan precies op 't huisje, waar zeven menschen rustig sliepen.

Den volgenden morgen stond Geertje in de keuken kopjes af te drogen.

Dát moest ze altijd nog even doen, éér ze naar school ging.

Fenna waschte.

Opeens zei Fenna: „Dat kindje van u” . . . en toen niets meer.

„Wát zeg je?” vroeg Geertje.

En weer zei Fenna: „Dat kindje van u, dat kindje van u.”

Geertje keek haar verbaasd aan.

„Wát is dat?” vroeg ze: „Een versje?”

Fenna proestte.

„Nee, een verhaaltje.”

„Vertel 't eens,” vroeg Geertje.

„Nou, luister dan,” zei Fenna.

„Er was eens een meisje . . . maar je moet dóórdrogen.”

Want Geertje stond met een schoteltje in haar hand, onbeweeglijk te luisteren. Ze was dol op verhaaltjes. Gauw ging ze weer door met afdrogen en zei: „Toe dan — vertel dan verder.”

„Nou,” zei Fenna, „er was eens een meisje, dat een pakje weg moest brengen naar een boerderij. Daar was een hondje en 't meisje was doodsbang voor dat hondje. De dominee . . .”

Daar gooide Geertje den theedoek neer.

„Hoe weet je dat, hoe weet je dat?” huilde ze.

„'t Is gemeen, jij plaagt me altijd,” en schreiende liep ze de deur uit, den boogerd in.

Moeder kwam juist de keuken binnen en zag Geertje met haar handen voor haar gezichtje weghollen.

„Wat is dat?” vroeg moeder.

„Och, die malle Geertje,” zei Fenna, „ik vertelde haar van dat hondje van gister.”

„Da's leelijk van je, Fen,” zei moeder, „je moet dat kind niet plagen, 't is kinderachtig van haar, om zoo bang te zijn, maar je moet bedenken, dat ze zooveel jonger is dan jij.”

Fenna kreeg een kleur. Ze voelde wel, dat moeder ge-lijk had. Maar dat wilde ze niet bekennen.

„Ze is ook zoo vreeslijk bang,” zei ze, „wie loopt er nou voor zoo'n klein hondje weg?”

„Nou ja, ze is bang, da's waar, maar 't is anders toch zoo'n lief ding en ik *wil* niet, dat jij ze plaagt.”

Fen zei nu niets meer, maar nam stil den doek, dien Geertje neergegoid had en droogde verder af.

Als moeder zóó beslist iets zei, was 't beste maar om te zwijgen, dat wist ze wel.

Moeder liep de deur uit, naar den boogerd toe. Ze keek rond.

Daar, achter een dikken krommen appelboom, zag ze Geertjes blauwe jurk.

Och, daar zat 't kleine deerntje te snikken, te snikken . . .

Moeder ging naar haar toe.

„Geertje, toe meid, huil toch zoo niet, wat is dat nou?”

„O, die Fen, die-plaagt-me-altijd,” snikte Geertje.

„Ja, dat mag ze niet,” zei moeder; „maar jij bent toch

ook erg bang geweest, Geer. Wees nou een flinke meid en sta eerst eens op."

Geertje krabbelde overeind en stond dan voor moeder met haar zakdoek tegen de oogen gedrukt.

„Kind, was je nou zóó bang voor dat kleine hondje?"

„Hoe weet u dat nou?" hilde Geertje.

Toen vertelde moeder van gisteravond, van den dominee. Geertje werd nóg bedroefder.

„Zou dominee 't ook aan Annie verteld hebben?" vroeg ze.

„Och, dát denk ik niet," zei moeder.

„Maar kind, leer hier nou eens uit, dat je niet zoo bang moet zijn. Als jij gewoon doorgelopen was, zou dat hondje misschien even tegen je geblaft hebben, en daarmee uit. Maar ja, als je weg gaat hollen, dan vliegt zoo'n beest je na. Die denkt dan, dat je spelen wilt. Loop nu *nooit* voor een hond meer weg. En huil niet meer, ga maar mee naar huis. Fen plaagt je niet meer en jij niet meer zoo flauw zijn, hoor!"

Geertje veegde heel erg aan haar oogen en liep dan aan moeders arm den boogerd uit.

Fen in de keuken zei niets.

Toen Geertje naar school ging riep ze: „Nou da-ag!”

„Da-ag!” zei Fen vriendelijk.

Geertje hoorde, dat ze niet boos was.

Maar nu op school, hoe zou 't dáár zijn?

Zou Annie 't weten?

En haar uitlechen en plagen?

Maar dan zou zij 't zeggen van dien keer, dat ze in 't donker een boodschap moesten doen. Toen was Annie bang geweest en zij heelemaal niet. Maar als de anderen 't al wisten?

En met een kloppend hartje liep Geertje 't schoolplein op.

Daar was alles heel gewoon.

Annie vloog naar haar toe.

Nee, hoor, ze zei niets.

Ze vroeg alleen: „Doe je mee krijgertje?”

Natuurlijk, dat deed Geertje.

En even later holden wel twintig meisjes naar alle kanten over 't schoolplein weg. Geertje holde ze op haar kleine klompjes achterna, zóó hard, dat haar lange blonde vlecht met den rooden strik achter haar aan zwaaide.

De dominee, het hondje en haar verdriet was ze heelemaal vergeten.

V.

DE PUNTENSLIJPER.

Een paar dagen later, 's morgens vóór negen, liep Geertje voor 't hek van de pastorie te wachten op Annie.

Als dat met het hondje niet gebeurd was, zou ze wel aangebeld hebben, maar nu was ze eigenlijk bang dat dominee haar zien zou.

Daarom wachtte ze hier maar op Annie, want ze moest haar een boek teruggeven, dat ze van haar gelezen had.

Annie kwam al gauw.

„Da-ag!“ riep ze in de verte.

„Da-a-g!“ riep Geertje en zwaaide met het boek.

„Och,“ zei Annie, toen ze bij Geertje was, „geef 't maar hier, dan breng ik 't nog even in huis,“ en toen holde ze terug.

Even later liepen die twee, arm in arm en druk pratend, naar school.

„O ja, kijk eens,“ zei Annie opeens.

Ze stond stil en haalde uit haar schooltasch een potloodslijper.

„Hè,“ zei Geertje, „fijn, gaan je punten daar mooi mee?“

„Nou, kijk maar,“ en Annie liet twee potlooden zien. De einden waren prachtig glad, met middenin 't zwarte puntje.

„Hè,“ zei Geertje, „wat zul je daar mooi mee teekenen kunnen. Van wie heb je hem?“

„Ik mocht hem van moeder koopen voor een stuiver bij Van Zanten.“

„Een stuiver?“ zei Geertje, „dat is niet zooveel. Ik vraag er óók een aan moeder.“

Toen liepen ze weer door en Geertje dacht aldoor aan dien prachtigen puntenslijper.

In school óók nog.

Eerst niet, want toen vertelde de meester Bijbelsche Geschiedenis. Dát was zóó mooi, dat Geertje alles vergat.

Maar later hadden ze teekenen. En toen dacht Geertje heel erg aan den potloodslijper. Want ze had juist zulke stompe punten.

Annie zat achter haar en stootte haar aan. „Geef hier je potlood, dan zal ik het slijpen,“ zei ze zachtjes.

Onder 't teekenen mochten ze van den meester weleens even met elkaar praten, of elkaar helpen.

Daarom durfde Geertje haar potlood wel aan Annie geven.

Schuin in de bank, keek ze naar wat Annie deed. Boven een kladpapiertje begon ze 't potlood langzaam rond te draaien. Kleine houtschilfertjes krulden leuk over 't slijper-tje heen. Al mooier en gladder en grooter werd de punt.

Toen 't klaar was, leek Geertjes potlood heelemaal nieuw, net of ze 't zóó uit den winkel had gekregen. Blij hield ze 't in de hoogte en keek er naar. Toen ging ze er voorzichtig mee teekenen.

En intusschen dacht ze: „Ik vraag vanmiddag dadelijk om een stuiver.”

Ze was eigenlijk blij, toen de school uitging, dan kon ze gauw haar puntenslijper gaan koopen.

Onderweg praatte ze er met Annie over.

Die zei: „Kom me dan vroeg halen, dan gaan we er samen een koopen.”

Ja, dat zou Geertje doen. Toen sprong ze naar huis.

Ze holde 't straatje over en maakte voor 't winkelraam even een sprongetje.

Nee, ze zag niemand in den winkel.

Dan was moeder zeker achter in de keuken.

Toen ze in 't kleine portaaltje haar klompen uittrok, hoorde ze moeder al tegen Jopie praten.

Ze ging naar binnen.

Dát trof ze, moeder was er heel alleen met kleine Jopie, die op den grond zat te spelen.

Geertje rende op moeder toe, die aardappels in de koekepan stond te snijden.

Toen vroeg ze 't maar dadelijk: „Moesje, mag ik een stuiver, 't is voor een potloodslijper.”

Even zei moeder niets en Geertje keek in de pan, waar de aardappelschijfjes lagen te sissen.

Maar dan zag ze weer op: „Toe moes, één stuivertje maar.”

„Heb je 'm *noodig*, Geer? Heeft de *meester* gezegd, dat jullie een puntenslijper hebben moeten?”

„Nee moe, de meester niet, maar Annie heeft er óók een en je potlooden gaan er zoo mooi mee.”

Moeder keerde de aardappels om, dat de bruine korstjes boven kwamen.

Dàn zei ze: „Nee Geertje, 't is wel jammer, maar ik kan

je geen stuiver geven voor iets, dat niet *noodig* is. Dáár kan ik niet aan beginnen. Vandaag kom jij om een slijper, morgen Jan om een potlood en Riekie om kralen, nee kind, zet dat maar uit je hoofd."

„Hè, moes, dit ééne keertje alleen maar," begon Geertje nog eens weer, maar moeder zei:

„Nu *niet* gaan zeuren, Geertje, dek maar liever even tafel, dan kunnen we zóó eten."

Langzaam liep Geertje naar de kast, om alles te krijgen, maar haar gezichtje stond boos en ontevreden.

De borden zette ze onverschillig neer en de vorken legde ze er scheef en slordig naast. Ze was boos.

Wáárom mocht ze nu dien eenen stuiver niet? Wat zou Annie wel zeggen? Die zou nog wel vroeg komen, om er een mee te gaan koopen!

Onder 't eten zei Geertje niet veel.

Ze zat maar stil voor zich uit te kijken.

Maar moeder keek ze heelemaal niet aan en als de anderen wat vroegen, gaf ze een kort, stug antwoord.

Na 't eten ging ze stil in een hoekje wat zitten lezen. Ze bleef in haar boek kijken, tot 't tijd was, om naar school te gaan.

Toen riep moeder haar alléén in de gang. Onwillig ging Geertje mee.

Moeder zei: „Weet je wel, dat je me echt verdriet doet, Geer? Denk je, dat ik 't óók niet vervelend vind, dat ik je dien stuiver niet geven kan? Maar we moeten zuinig zijn, dat zul jij later nog wel begrijpen. Jullie kunnen gelukkig alles krijgen, wat je *noodig* hebt, maar onnoodige dingen, dáár kan ik niet aan beginnen. En nu dat booze gezichtje weg, wees maar weer gauw mijn lieve, kleine Geer."

Moeder gaf Geertje een kus en toen kon ze niet boos meer blijven. Ze kuste moeder ook en lachte alweer.

„Ziezoo, da's beter," zei moeder, „en nu gauw naar school."

Annie kwam ze al tegen.

„Heb je den stuiver?" vroeg ze.

„Nee, ik krijg er geen," zei Geertje.

„Hè, wat jammer, waarom niet?"

„Och, dáárom niet."

Annie vroeg niets meer, maar toen ze een eindje geloopt hadden, zei ze:

„Je mag altijd mijn potloodslijper gebruiken, hoor!”
„Ja,” knikte Geertje.
Maar die heele week moest ze er aldoor aan denken, hoe
fijn 't zijn zou, als ze zelf een slijper had.
Ze kon dat leuke, handige dingetje maar niet vergeten.

VI.

IN DE KERK.

't Was Zondagmorgen.
Op den weg, naar de stad, liepen vader en Geertje.
Ze gingen naar de kerk.
Want Geertjes vader hoorde niet aan de kerk, waar
Annie Randwijk's vader dominee was.
Hun kerk stond in de stad en ze moesten wel haast een
uur loopen, eer ze er waren.
Moeder kon bijna nooit mee. Ze was niet sterk, zei de
dokter.
Fenna ging met haar vriendin, Jan met Wim Vlietstra.
Jopie en Riekje waren nog te klein en zoo schoot alleen
Geertje over, om met vader mee te gaan.
Zoo liep ze ook nu, op dezen stralenden zomermorgen,
met kleine spring-pasjes naast hem.
„Maak je niet té moe, Geer,” waarschuwde hij, „'t is nog
een heel eind.”
„Och, ik ben niet moe, vader,” zei Geertje, „en mis-
chien mogen we wel meerijden.”
„Reken dáár maar niet op, er is meer kans, dat je 't
heele eind loopen moet.”
Ja, dat wist Geertje wel, maar ze kon 't springen nu
eenmaal niet laten.
't Was ook zulk mooi weer en 't rook zoo lekker en ze
vond 't zoo fijn, dat ze haar nieuwe blauwe jurk aan had
en den blauwen strik in 't haar.
Als ze nu eens meerijen mochten, dát zou 't allermooiste
nog zijn.
Voor de zooveelste maal keek ze om. En nu was er toch

werkelijk een tentwagentje te zien, dat midden in een groote stofwolk naderde.

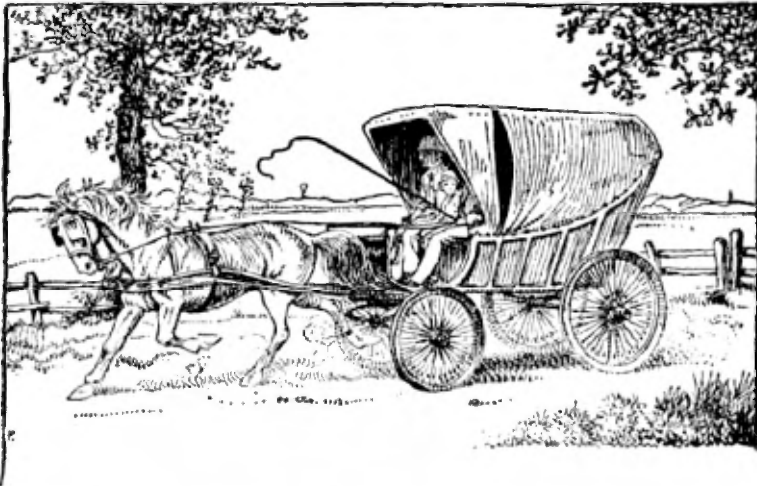
Als 't nu Bergstra maar was. En 't was Bergstra. Geertje zag 't al gauw.

En hij had den vos er voor, dat mooie groote paard, dat zoo geweldig draven kon en haast niet stil wou staan. Als er nu maar plaats was!

't Tentwagentje ratelde nader.

Dof plompten de paardepooten in het mulle wagenspoor, waaruit het stof omhoog vloog.

Vader en Geertje waren aan den wegkant gaan staan, in

't gras, om te wachten tot 't gerij voorbij zou zijn. In spanning wachtte Geertje af wat er gebeuren zou. 't Leek wel, of ze voorbij zouden gaan.

Doch dat was de schuld van dien vurigen vos, die liever door wou draven, dan nu stil te gaan staan.

Maar Bergstra was de baas.

Vlak vóór de twee kerkgangers hield hij 't paard in en riep van uit de hoogte: „Meerijen, Van der Meer?”

„Asjeblijft,” riep vader en liep met Geertje vlug achter 't rijtuig aan, dat nog een klein eindje doorrolde.

Hup, daar tilde vader haar al in de hoogte en dáár zat ze al naast Bergstra op 't voorbankje.

Vader liet zich naast haar neervallen en de vos trok ongeduldig al weer aan.

Met stralende oogen keek ze rond.

Vader praatte wat met Bergstra en zijn vrouw, die achter in den wagen zat.

Maar Geertje luisterde er niet naar. Ze keek maar blij om zich heen.

Ze keek zoo graag naar dien mooien vos, met z'n langen mageren kop, dien hij telkens neerboog en dan weer met een ruk in de hoogte gooide. 't Sterke leeren paardentuig lag stevig over z'n dansenden rug en Bergstra hield in zijn groote vuist de teugels strak.

In een oogenblik waren ze bij de stad.

Geertje zag den overweg van den trein al. En als ze dáár waren, was 't nog maar een heel klein eindje tot de kerk.

Die vos draafde er ook over.

Bergstra liet hem z'n gang maar gaan. 't Was een rechte weg en er liep bijna niemand. Maar vóór den overweg moest het toch zachter.

Geertje zag, hoe Bergstra de teugels aantrok en hoe de vos gehoorzaam zijn vaart inhield, om stapvoets de rails over te steken.

Dan mocht hij nog eventjes draven, tot ze met een grooten boog 't hek van de uitspanning indraaiden, waar 't paard gestald werd.

Bergstra stond met één sprong op den grond en tilde Geertje uit 't rijtuig.

Even later liepen ze met z'n allen naar de kerk.

Een beetje tegen vader aangeleund zat Geertje te denken aan 't fijne ritje van daareven.

„Die Bergstra was toch een aardige man,” dacht ze. „Kijk, daar zat hij in de diakenbank, opzij van den preekstoel. Zoo meteen zou hij met den collectezak door de kerk gaan. Nou, als hij bij háár kwam, zou ze in *zijn* zakje 't stuivertje doen, dat Moeder altijd meegaf. De andere diaken moest 't dan maar met een vierduitstuk doen.”

En Geertje zocht alvast in haar beursje 't stuivertje op, toen ze gingen zingen.

Maar nu bleef Bergstra zitten.

Och, dat was jammer, dan kon hij in *zijn* zakje 't stuivertje ook niet krijgen.

Dan zou hij misschien straks „bij de deur” collecteeren. Maar dan bewaarde ze 't stuivertje nog.

Geertje liet 't nikkelen ding weer in haar beursje terugvallen en gaf eerst haar beide vierduitstukken.

Van de preek hoorde Geertje niet veel. Soms begreep ze er al wel wat van, maar vanmorgen was 't heel moeilijk.

Zoo kwam het, dat ze aan allerlei andere dingen zat te denken, tot de dominee opeens „David” zei.

„David,” dacht ze, „o, daar vertelt de meester juist op school van.”

En vanzelf kwamen haar gedachten weer bij den potloodslijper terecht, dien ze toch zoo erg graag hebben wilde.

Als ze maar één stuivertje had!

Maar... maar... Geertje kreeg een kleur, toen ze er aan dacht, ze had toch immers een stuivertje, nu.

Ja, dat had ze voor Bergstra bewaard, dat moest straks in den collectezak.

Maar ze kon 't ook in haar beursje houden en stil voorbijloopen straks bij de deur.

Dat deden wel meer menschen. Geertje had 't zelf gezien. En kinderen deden 't heel vaak.

Moeder wilde 't niet hebben en gaf altijd geld voor drie zakjes mee. Maar 't was toch zoo erg niet, als ze nu eens één keer voorbijging.

En dan had *zij* een stuivertje.

O, ze deed het, ze deed het!

En ze wist al precies hoe alles gaan zou.

't Stuivertje zou ze uit haar beursje doen en los in haar zak. Want 't beursje had ze met haar verjaardag gekregen en ze moest er heel zuinig op zijn, omdat 't zoo mooi was.

Daarom moest ze 't altijd aan moeder geven, als ze uit de kerk kwam.

Maar in haar zak voelde moeder niet, daar kon ze 't stuivertje wel bewaren.

En dan morgen, fijn, vóór schooltijd nog naar Van Zanten, om een slijper.

Dan kon ze zelf elken dag haar potlooden bijslijpen en dan bleven ze altijd nieuw.

Geertje glimlachte en wilde nog eens haar beursje uit haar zak krijgen, om 't stuivertje te zien.

Maar vader keek haar eventjes aan, toen deed ze 't niet, want ze wist wel, dat ze niet zoo draaien mocht in de kerk.

Ze ging weer naar den dominee kijken, maar haar hoofdje was vol van dien puntenslijper.

Jammer, dat 't Zondag was, nu kon ze hem vandaag niet meer koopen.

Maar morgen zou ze vroeg naar school gaan, direct na 't kopjes wasschen.

En wat zou moeder wel zeggen, van zoo'n fijn ding.

Toen schrok Geertje even. Want, ze kon hem niet aan moeder later zien.

Natuurlijk niet, wat dom, om dat te denken.

Dan zou moeder vragen: „Hoe kom *ij* aan een stuivertje?” En dan moest ze zeggen, dat ze 't collectezakje voorbijgelopen was.

Dat mocht natuurlijk niet.

Nee, 't mócht niet.

Geertje ging opeens rechtop zitten, zóó onrustig werd ze.

Zou ze 't dan maar niet doen? Straks maar gewoon den stuiver in 't zakje gooien?

Hè, even werd ze blij, toen ze dacht, dat ze maar net als altijd haar geld in 't zakje zou doen.

Dan zou moeder niets kunnen vragen. Maar dan zou ze óók geen puntenslijper hebben.

En toen werd ze weer bedroefd.

Geén mooie potlooden, géén slijper, bah nee, ze *deed* het, hoor. Wat gaf nu dat ééne stuivertje? Er gingen er zeker wel honderd in 't zakje.

En de volgende week en alle andere weken zou ze haar geld er in doen.

Alleen dit ééne keertje niet.

Dát gaf toch niets.

Ze ging weer tegen vader aanleunen en keek naar den dominee, maar luisterde niet.

Weer ging ze zitten denken, hoe fijn 't zou wezen, als ze morgen óók een puntenslijper had.

Ze hield het stuivertje hoor, vast, wat gaf dat nou?

VII.

HET STUIVERTJE.

Vóór de dominee Amen zei, had Geertje wel tienmaal gedacht: „Ik loop 't zakje voorbij,” en óók wel tienmaal: „Ik gooi 't stuivertje er in.”

En toen ze 't laatste versje zongen, wist ze 't nóg niet zeker.

Ze had haar beursje uit haar zak gehaald en 't stuivertje in haar hand genomen.

Want ze zou 't er tóch maar in doen.

Of zou ze 't houden?

En ze dacht: „Als Bergstra er staat, krijgt hij het, anders houd ik het.”

Maar Bergstra bleef in de bank, toen de andere diakenen naar de deur liepen met 't collectezakje in hun hand.

Toen werd 't doodstil in de kerk, omdat de dominee den zegen uit ging spreken.

En terwijl de dominee zijn handen uitbreidde over al de menschen, óók over Geertje, dacht Geertje: „Natuurlijk doe ik 't geld in 't zakje.”

Ze voelde, dat 't zonde was, om het te houden. Ze zou zonde doen, en nóg wel in de kerk.

Vreeselijk!

Even later schuifelde ze voetje voor voetje tusschen de groote menschen, de nauwe paden door, naar den uitgang.

Vader zag ze niet, die zou buiten wel wachten.

Een groote mijnheer liep vlak vóór haar.

't Duurde een heele poos eer Geertje bij de deur was. Dáár stond een diaken, met 't zakje.

En toen gebeurde het!

Geertje hield haar hand met 't stuivertje er in al klaar. Want ze zou 't in 't zakje doen en geen puntenslijper er voor koopen.

Maar vlak achter haar liep een juffrouw, die haast had en haar telkens een duwtje gaf.

En toen ze bij 't zakje waren, deed de groote mijnheer zijn geld er in, maar éér Geertje 't wist, duwde die juffrouw haar opzij en even vooruit en stond ze al op de stoep, met haar stuivertje nog in haar hand.

Terug kon ze niet meer, want de menschen drongen de kerkdeur uit.

Verbluft keek Geertje naar 't stuivertje, maar dan liep ze door en keek waar vader was.

Daár stond hij al en praatte met iemand.

Opeens dacht Geertje: „Nu kan ik er niets aan doen, nu houd ik het stuivertje.” En ze deed het in haar zakje, zóó maar los, niet in 't beursje. Toen wachtte ze geduldig op vader.

Ze had een kleur, haar hartje klopte. 't Was zoo gauw gegaan.

Daareven had ze nog gedacht: „Ik doe 't gewoon in 't zakje.” en nu had ze het tóch nog.

Nu kon ze morgen den slijper koopen.

Heerlijk!

Vader was uitgepraat en samen wandelden ze terug.

Geertje huppelde nu niet, maar liep zwiingend naast vader. Ze had zooveel om over te denken.

Ze wist nu iets, dat ze vader niet zeggen mocht. Want, als ze 't zei, zou vader misschien den stuiver terug willen hebben.

En ze wilde nu den slijper koopen, natuurlijk. Nee, hoor, ze zei er niets van.

Maar ze moest er wel aldoor aan denken.

Zoo liepen ze samen den overweg over, en den weg naar huis terug.

Na een poosje zei vader: „Wat ben je stil, Geer, scheelt er wat aan?”

Geertje kreeg een kleur. „Nee, vader,” zei ze.

Toen ging ze maar gauw aan den kant loopen en naar de bloemen kijken, die tusschen 't gras groeiden.

Ze zou wat vergeet-mij-nietjes en eereprijs voor moeder meenemen, dáár keek ze nu naar. En ze liep vooruit, toen ze bij den hoek kwamen, waar die blauwe bloemetjes groeiden.

Toen plukte ze een heel bosje.

Even later kwam ze weer stil bij vader loopen.

„Heb je wel gehoord, waar de dominee van gepreekt heeft, Geer?”

„Nee, vader, 't was zoo moeilijk.”

„Ja, da's waar, je zult er niet veel van begrepen hebben, 't wás moeilijk, maar toch zoo mooi.”

„Ik zal je den tekst zeggen, die was maar klein, je kunt hem best onthouden:

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

Rein van hart, weet je wat dat is?"

„Nee, Vader," zei Geertje aarzelend. Ze wist het wel een beetje, maar kon 't niet goed zeggen.

„Een rein hart, is een hart zonder zonde, zonder kwaad, Geer. Hebben wij dat?"

Geertje zei niets. Ze dacht aan het stuivertje in haar zak. Nee, een rein hart had zij niet. Ze kreeg alweer een kleur.

„Nee, Geer, we hebben 't geen van allen, maar er is er Eén, die 't ons geven kan, weet je Wie dat is?"

„De Heere Jezus," zei Geertje.

„Ja, kind, onze Heere Jezus. Bid er maar om, hoor, want als je dat hebt gekregen, zul je eens in den hemel God zien en o kind, wat zal dat heerlijk zijn."

Vader zei niets meer.

Geertje had hem even aangezien, want vaders stem had zoo raar gebeefd toen hij dat van den hemel zei.

En nu keek vader zoo blij.

„Vader had vast een rein hart," dacht Geertje.

„En zij?" O zij niet, nu niet, met dat stuivertje. Zou ze 't nóg teruggeven? Maar dan zou vader vragen: „Waarom heb je dat niet direct gezegd?" En dan zou hij 't weten, dat ze 't had willen houden. Nee, nu kon ze 't niet meer zeggen.

Zóó liepen ze voort.

Vader zei niet veel meer. Vlak bij huis kwam Bergstra hen achterop in zijn wagen.

Wat had ze dáár vanmorgen fijn in gezeten, dacht Geertje. Toen had ze zoo leuk zitten kijken naar dien vos. Toen wist ze 't nog niet, van dat stuivertje. En nu had ze 't in haar zak. Morgen zou ze een puntenslijper hebben.

En toch — en toch, Geertje was niet zoo heel blij, als ze daaraan dacht.

Want 't was iets, dat niemand weten mocht: Vader en moeder niet en Fen niet en Jan niet — en — de Heere Jezus niet. . . .

Maar. . . . *die* wist het toch.

Doch daaraan wilde Geertje *heelemaal* niet denken. Ze holde vader vooruit, 't steenen straatje over, den hoek om, de keuken in.

Dáár was moeder niet, die zat in de kamer met Jopie en Riekie.

Geertje gaf moeder gauw de bloemen, waar ze heel blij mee was.

Vader kwam ook binnen en moes ging koffie schenken.

Even later vroeg Fen door 't raam: „Mag ik nog een eindje met Marie mee?”

Ja, ga maar,” zei moeder.

Maar toen ze weg was, zei vader: „Nu heb jij al den heelen morgen met de kleintjes gezeten, Fen had er wel eens op kunnen passen.”

„Och,” zei moeder, „Fen helpt in de week al zoo veel, láát ze 's Zondags maar.”

„Zal ik met Riekie en Jopie wandelen?” vroeg Geertje lief.

„Je bent een schat,” zei moeder, „ja, ga maar een eindje.”

Even later liep Geertje, met aan elke hand een klein dreumesje, den weg op.

„Je bent een schat,” had moeder gezegd.

O, maar ze had 't niet gedaan, omdat ze zoo graag wat voor moeder deed. Of ja, dát óók wel, maar ze wilde eigenlijk niet zoo dicht bij vader en moeder zijn, nu met dat stuivertje in haar zak. Gek, 't was net of ze 't aldoor voelde en 't was toch niet zwaar. Morgen zou ze gauw een slijper koopen en hem dan op school laten, dan was ze tenminste dat akelige stuivertje kwijt. Zou ze eens langs Van Zanten loopen?

Ja, dat deed ze.

Vlak langs den winkel ging ze met de kleintjes. Maar er was niets te zien, want 't gordijn was heelemaal naar beneden.

„Hier verkoopen ze zulke mooie dingen,” vertelde ze aan Riekie en Jopie.

Jopie was een kleine papegaai, hij praatte alles na.

„Mooie dingen,” zei hij.

„Ja,” zei Geertje, „griffels en potlooden en punten-slijpers.”

Och, ze wilde er toch zoo graag eens over praten, nu zei ze dit maar tegen de kleintjes, die begrepen er tòch niets van.

„Puttesijpes,” brabbelde Jopie.

„Och kind," lachte Geertje, „puntenslijpers moet je zeggen, puntenslijpers"....

Ja, ze lachte wel, maar *echt* blij was ze toch niet.

VIII.

GESTOLEN — GELOGEN.

Den volgenden Maandagmorgen was Geertje al vroeg wakker.

En haar eerste gedachte was: „Het stuivertje, de puntenslijper."

Gisterenmorgen, toen ze thuiskwam met Riekje en Jopie, had ze direct haar leege beursje aan moeder gegeven. Moeder was toen in de keuken en had gezegd: „Leg 't maar op 't kastje, in de kamer."

Dat had ze gedaan en toen was ze alleen den boomgaard in geloopen om achter een dikken boom 't stuivertje nog eens even in haar hand te nemen.

En verder had ze er den heelen dag mee in haar zak geloopen. En er óók den heelen dag aan gedacht.

Ze was erg stil geweest. Ze kon niet goed plezier hebben, met dat geld in haar zak. Want ze had het aldoor gevoeld, dat was zoo vreemd. Ze zou er nu maar gauw wat voor koopen, dan was ze er af.

Och, maar nu regende het.

Ja, hoor, de ramen waren nat en kleine druppeltjes spetterden er maar aldoor tegen.

Geertje kon 't uit haar bed al zien.

Dat was vreeselijk jammer, want met regen mocht ze nooit vroeg van huis.

„Je hadt er niets aan, om je goed te laten verregenen," zei moeder altijd.

Misschien zou 't wel overgaan, eer 't schooltijd was.

Maar 't ging niet over en zóó ging Geertje pas kwart voor negen de deur uit.

In de oude cape, met de kap over haar hoofd, holde Geertje den weg op.

Ze sprong over de plassen heen en rende zoo hard ze kon naar den winkel van Van Zanten.

't Was wel laat, maar ze moest eerst een slijper hebben. Wild duwde ze de winkeldeur open, dat 't belletje driftig rinkelde.

Och, daar stonden al drie menschen te wachten.

O, Diena van Vliet ook.

„Dag Geertje,” zei ze lachend en Geertje bleef maar wat achteraf.

Als die Diena maar niet over dat hondje begon. Gelukkig, ze was net klaar, daar ging ze al naar de deur.

„Dag Diena,” zei Geertje lief en Diena lachte maar weer en zei niets.

Als ze nu maar gauw aan de beurt was, want aanstonds was 't negen uur.

Geertje stond ongeduldig te kijken, hoe een lange vrouw, met opgestroopte mouwen, van alles stond te bestellen.

Zeep en chloor en soda en stijfjel, er kwam geen eind aan. Alles ging in haar schort, die ze met een punt over haar arm geslagen had.

O, en ze vertelde van de wasch, die ze vandaag moest doen en dat 't niet drogen zou, met dien regen.

Vrouw Van Zanten hielp op haar dooie gemak.

Nu nog geld terug.

Och, nu moest ze binnen nog gaan wisselen ook, er was niet genoeg klein geld in de la.

Geertje trappelde van ongeduld.

Zóó kwam ze nog te laat.

Zou ze wegloopen?

Maar dat durfde ze niet.

Vrouw Van Zanten had haar nu gezien, 't was toch te gek om weg te gaan.

Gelukkig, dáár kwam ze terug.

Nu nog terugtellen. O, schóten ze maar wat op.

Daar kreeg de vrouw waarlijk nog een balletje toe. En dat kon ze haast niet uit die nauwe stopflesch krijgen.

Geertje voelde, hoe ze warm werd.

't Was vast al op slag van negen.

Zie je wel, zie je wel.... De torenklok sloeg den eersten zwaren slag. Toen, angstig, met een kleur als vuur, hakkelde Geertje:

„Mag.... ik.... een.... puntenslijper,.... ik.... 't is.... de.... klok slaat al.... als ik.... te.... laat kom.”

„Kind, moet jij nog naar school? Gauw dan maar. Een puntenslijper? Asjeblijft.”

Geertje legde den stuiver op de toonbank, griste den slijper in haar hand weg en holde de deur uit, die ze met een harden slag dichttrok.

Ze vloog den hoek om, o, er liep geen één kind meer. Nu had ze geen tijd meer om uit te kijken en opeens, plats, daar plonsde haar klomp midden in een plas. 't Water spatte tegen haar beenen op.

Bah, wat voelde dat akelig.

De regen sloeg haar in 't gezicht, maar zij holde, holde maar.

De leege weg lag recht vóór haar.

Haar klompjes klefferden over den weeken grond, de vieze modder spatte achter haar aan, hoog tegen haar cape op.

Ze kon er niet aan denken.

Ze hijgde en haar zij begon te steken. Dat had ze haast altijd als ze zoo erg hard liep.

Maar 't moest, 't moest.

Ze kwam nooit te laat en wat zou ze aan den meester moeten zeggen?

Gelukkig, daar was 't groene schoolhek al. 't Schoolplein lag leeg, in den stroomenden regen. De schooldeur stond open, maar in de gang was niemand meer te zien.

Geertje knoopte met trillende handen haar cape los en hing hem op haar kapstok. Dan klopte ze aan de deur van haar lokaal.

Ze waren nog niet begonnen, dat zag Geertje zóó, toen ze binnenkwam.

Allemaal keken ze haar aan. De meester ook.

„Hoe kom jij zoo laat, Geertje?“ vroeg hij.

Met een vuurroode kleur zei ze: „k Moest een boodschap doen.“

„Zóó, dan een volgenden keer wat eerder opstaan, hoor, je moet op tijd in school zijn, ga maar zitten.“

Geertje stommelde naar haar plaats, waar ze met haar hoofd gebogen, doodstil zitten ging.

In haar handje geklemd, had ze den puntenslijper, die de schuld was van alles.

Na de Bijbelles, terwijl de rekenschriften uitgedeeld werden, liet ze hem aan Annie zien.

„O, heb je er tóch één?“ vroeg die.

„Hij is precies zooals de mijne.“

Ze legde den haren op haar hand, en hield hem naast dien van Geertje.

Ja hoor, ze waren precies eender.

Met een glimlach keerde Geertje zich weer om.

„Toch fijn, dat ze er nu zelf óók één had!“

Toen ging ze even, boven een kladblaadje, probeeren, of hij goed wou slijpen.

Nou en òf, de schilfers gingen er rits, rits, vlug af. Maar de meester zei, dat ze nu aan haar sommen moest be-

ginnen en toen legde ze 't potlood in haar kastje, met den slijper er nog omheen.

En nu en dan draaide ze hem stilletjes even rond, met haar handen onder de bank en haar oogen naar den meester, of die 't ook zag.

Toen de school uitging legde Geertje den slijper achter in haar kastje, want ze durfde hem niet mee naar huis te nemen. Als moeder hem eens zag. . . .

„Toch jammer, dat ze hem nu zoo héél stilletjes bewaren moest.”

Annie en Geertje liepen samen naar huis.

„Mocht je tòch een stuiver van je moeder?” vroeg Annie opeens.

Geertje zei niets, bleef stil voor zich uitkijken en voelde hoe haar gezicht warm werd.

„Zeg. . . . mocht je een stuiver?”

Annie stootte haar aan.

Toen moest Geertje wel. . . . jokken.

En ze deed het, met een hartje dat klopte.

„Ja,” zei ze zachtjes.

Toen had ze gelogen.

Gelogen. . . . en gestolen.

„Nou fijn,” zei Annie, „je kunt nu altijd mooie punten hebben.”

Geertje zei niets.

Ze vond het niet fijn, *nu* niet.

Want ze was heel onrustig.

Annie moest er maar niet meer over praten. Zelf wilde ze er óók niet meer aan denken.

Gelogen. . . . gestolen. . . .

Met een heesche stem zei ze: „Hoeveel sommen heb jij af?” want ze wilde over wat anders beginnen.

„Ben je verkouden?” vroeg Annie, „je praat zoo gek.”

Toen zei ze: „Vijf en jij?”

„Ik drie,” zei Geertje.

„Wat weinig,” vond Annie.

Ja, dat vond Geertje óók.

Dat kwam door haar gespeel met den puntenslijper.

Gestolen — gelogen — slecht gewerkt — te laat gekomen — neen, véél plezier had Geertje van haar puntenslijper nog niet ondervonden.

IX.

NAAR DEN BAKKER.

Er waren vijf maanden voorbijgegaan.

De weilanden in 't dorpje, waar Geertje woonde, lagen dor en verlaten, met bevroren slooten er tusschen.

Geertje ging elken morgen, warm ingepakt, naar school. Want 't was heel koud.

En soms was de lamp al op, als ze 's middags thuis kwam.

't Waren de donkere dagen vóór Kerstmis.

Nog altijd had Geertje den puntenslijper.

Achter in haar kastje bewaarde ze hem.

Ze sleepte er wèl haar potlooden mee, en dát was fijn, maar echt plezier had ze er toch niet van.

Want aldoor als ze hem gebruikte, moest ze denken aan twee dingen, die ze er voor gedaan had:

Gestolen — gelogen.

En die twee dingen waren zwarte plekken in Geertjes gedachten.

In de kerk, als ze langs 't collectezakje ging, moest ze ook altijd aan dien éénen keer denken, toen met die haastige juffrouw.

Ze wist wel, dat 't een ongeluk geweest was, dat ze den stuiver niet in 't zakje gedaan had, maar ze wist óók heel goed, dat ze dien stuiver *niet* had mogen houden.

Dat ze hem tòch gehouden had, dát was stelen geweest. Haar eigen, kloppend hartje had haar dat vaak genoeg gezegd.

En ook heel dikwijls, vooral 's avonds, als ze in bed lag, had ze gedacht: „Ik zeg het moeder en vader,” en dan geef ik den puntenslijper terug.

Maar nooit had ze nog gedurfd.

Toch had ze 't zoo graag gedaan, want die twee vreeselijke woorden: gestolen, gelogen, konden haar soms zoo benauwd maken.

Och, *altijd* dacht ze er natuurlijk niet aan. Ze vergat het heel vaak onder 't leeren of 't spelen en ze was ook wel vroolijk.

Maar toch heel vaak, telkens als ze den slijper zag en altijd in de kerk, en vaak 's avonds in bed, moest ze er aan

denken en zóó was ze toch niet echt-heelemaal vroolijk en blij.

Niet meer zooals vroeger.

En dat kwam door haar *zonden*.

Door haar zonden, die ze maar vóór zich hield.

Die ze niet eerlijk beleed aan vader of moeder of... aan den Heere Jezus.

O, en van den Heere Jezus vertelde de meester op school juist den laatsten tijd zulke heerlijke dingen.

't Was altijd doodstil in de klas, met Bijbelsche Geschiedenis. Want niemand kon zóó mooi vertellen als hún meester. Hij had soms zelf tranen in de oogen, als hij sprak van den Koning der koningen, die in den hemel bij God woonde en tòch voor ónze zonden op de aarde kwam, om daar zóó vreeselijk te lijden.

En soms zei de meester:

„O, kinderen, bidt toch, dat Hij jullie Heiland worden wil. Hij wil, als jullie 't maar vragen. Belijdt Hem je zonden — als je 't *echt* doet, vergeeft Hij ze en maakt jullie Zijn kinderen — Koningskinderen.”

O, wat had Geertje graag gewild.

Want eigenlijk hield ze zooveel van den Heere Jezus.

Ze dacht wel eens:

„Als iemand mij vroeg, wat ik 't aller-, allerliefste zou willen hebben, dan zou ik zeggen, een nieuw hart. Want dan wist ik zeker, dat ik in den hemel, bij Jezus kwam.”

Maar *nu* wist ze 't heelemaal niet zeker.

En een nieuw hart, dat had zij vast niet.

Die twee zwarte dingen, zie je, gestolen, gelogen. Dát waren zonden.

Zonden, die ze niet aan Jezus durfde zeggen, want als ze dát deed, moest ze 't natuurlijk óók aan moeder zeggen. Anders was 't geen *echt* berouw, dát begreep ze wel.

't Was wel erg gemakkelijk, om 's avonds, alleen voor je bed geknield, zomaar te zeggen: „Heere, vergeef mijn zonde,” maar als je 't *echt* met je *hart* meende, moest je zeggen: „Heere, vergeef mij dat ik toen dien stuiver heb gehouden en dat ik tegen Annie heb gelogen.”

En dát was *niet* gemakkelijk, want dan zei je kloppende hartje, dat je nu ook *alles* moest doen.

Ook naar vader en moeder gaan.

Oòk naar Annie.

O, o, naar Annie. Maar dat kon heelemaal niet, nooit. Wat zou ze wel denken? Een leugenaarster. Nee, nee, ze zou het nooit durven doen.

En toch — *heeft Geertje het gedaan!*

Op een Zaterdagmiddag om een uur of vijf, zei moeder:
„Jan en Geertje, gaan jullie nu eerst de boodschappen doen.”

Ja, dat wisten ze wel, dat moest 's Zaterdags altijd, bij den bakker.

Vroeger haalde Fenna de boodschappen, maar nu al den heelen winter hadden Jan en Geertje 't gedaan.

Jan zat een kaartje te teekenen.

Geertje stond er naar te kijken.

't Werd beeldig — hij kleurde het met waterverf.

't Was net precies een kaart uit den atlas.

Maar Jan vond 't vervelend, dat hij er nu juist mee op moest houden.

En hij zei:

„Toe Geer, ga jij vandaag alleen, dan krijg je” hij dacht eens even na.

Toen zei hij iets heel fijns.

„Dan mag jij dat tekstkaartje van me.”

„Echt?” zei Geertje.

Ze kon 't haast niet gelooven, want dat kaartje was beeldig. Met blauwe korenbloemen en er stond op: „Mijne genade is u genoeg.”

„Ja, echt,” zei Jan.

„Dan doe 'k het,” zei Geertje.

Want ze was heelemaal niet bang om alleen in 't donker te gaan.

Ze was alleen maar bang voor honden en die waren er niet op den weg naar bakker Vermeer. Tenminste geen honden, die op je afkwamen.

Daarom zei ze:

„Moeder, ik ga alléén wel, dan krijg ik dat tekstkaartje van Jan.”

Moeder dacht even na. Ze vond 't eigenlijk maar half goed, dat die kleine Geer alléén in 't donker ging.

Maar och. . . . laat was 't nog niet, pas goed vijf uur en er waren overal huizen langs den weg. 't Was hier niet eenzaam.

„Geef je er niet om?” vroeg ze.

„Heelemaal niet, moes,” zei Geertje dapper, want ze dacht aan 't tekstkaartje.

Hè, ze zou 't in haar psalmboekje leggen, fijn.

„Nu, ga dan maar, trek je mantel maar aan en doe je sjaal er over hoor, want 't is koud.”

Lekker ingepakt stapte Geertje den weg op. Onder haar arm hield ze de groote mand met 't witte servet.

De lantaarns waren al aan.

Geertje vond 't wel leuk, zoo eens alleen in 't donker. Dan leek alles zoo anders.

Omdat ze den weg zóó goed kende, gaf ze er niets om, nu alléén te gaan.

't Was wèl koud — de wind woei haar vlak in 't gezicht. Met haar hoofd voorovergebogen, stapte ze vlug door.

Haar klompjes klapten hard op den stijf-bevroren grond.

Een eindje liep ze op een drafje en toen klonken haar stappen óp tegen de huizen aan weerskanten.

Dat was midden op 't dorp, waar óók de kerk was. De bakker woonde nog even verder.

Dáár was 't winkeltje al.

Geertje duwde de deur, met de rinkelende bel er aan, open en toen vlug weer dicht.

Hè, wat was 't hier lekker.

Zoo warm — en 't rook zoo fijn, naar versch brood en koekjes. En de weegschaal blonk zoo prachtig, net als de koperen gewichten er naast op de grijze toonbank.

Precies goud.

Daar was vrouw Vermeer al.

„Zoo, Geertje,” zei ze, „ben je alleen?”

„Ja, Jan moest een kaartje teekenen.”

„Koud, hè?”

„Och,” . . . zei Geertje en keek dan, hoe vrouw Vermeer de boodschappen klaarmaakte.

Ze hoefde niets te zeggen, 't was elke week 'tzelfde.

Brood en suiker en thee en beschuit.

En altijd kregen ze wat toe — een koekje of een paar pepermunten.

Dat legde vrouw Vermeer bovenop en ze bewaarden het tot ze thuis waren.

Dan kregen Jopie en Riekje er van.

Vandaag waren 't pepermunten.

En voorzichtig legde vrouw Vermeer 't schoone servet over alles heen.

Ziezoo, klaar.

Nu naar huis en dan 't tekstkaartje.

Geertje glimlachte in zichzelf, als ze daaraan dacht. Dan stapte ze met haar mand onder den arm den hard-bevroren weg weer langs.

X.

DE DIEF.

Toen is Geertje vreeselijk geschrokken.

Ze was nog maar een klein eindje op den weg, toen ze opeens een geschreeuw achter zich hoorde.

Verschrikt keek ze om en zag drie mannen heel hard aan komen hollen.

Eén was de voorste en twee anderen waren vlak achter hem aan.

Toen ze onder de lantaarn bij Vermeer dóórgingen zag Geertje aan de blinkende knopen, dat de achtersten dienders waren.

Dan — dan was de voorste iemand, die kwaad gedaan had, misschien wel een moordenaar.

De angst schoot door Geertje heen — ze trilde op haar beenen en vlóóg naar den kant van den weg, waar ze zich dicht tegen de heg aandrukte.

Toen zag ze alles, wat er gebeurde.

De voorste man holde met groote, zware stappen, z'n handen hield hij vlak tegen zijn borst gedrukt.

Dáár was hij.

Hij hijgde verschrikkelijk.

En opeens greep, vlak bij Geertje, de ééne diender hem vast.

De man schreeuwde:

„La je me los — los zeg ik je — los —“ en hij wrong en hij sloeg den diender.

Geertje hoorde de doffe slagen en 't geschuif van hun voeten over den harden grond.

Bijna was de diender gevallen, maar toen kwam de ander en greep den man bij zijn polsen.

Wat er toen gebeurde zag Geertje niet goed, maar op eens kon de man niets meer doen, omdat hij een ijzeren band met een ketting er aan om z'n handen had.

„Boeien,” dacht Geertje verschrikt en ze keek bevend met groote oogen naar dat vreeselijke hier vlak bij haar.

O, de oogen van dien man. Ze zou ze nooit vergeten. Groote, woeste, angstige oogen.

Nog trapte hij met z'n voeten.

Maar de agenten pakten hem bij z'n schouders en duwden hem tusschen zich in voort.

„Hou je bedaard,” zeiden ze aldoor, „hou je toch bedaard, man. Je bent er bij, schei uit met dat geschop.” En duwend en sleepend kregen ze hem voort.

Van alle kanten kwamen menschen aandraven en op eens was 't een herrie van belang.

Iedereen liep achter de drie aan en Geertje zag, hoe de man meegesleurd werd naar 't raadhuis.

Een klein eindje achter de menschengroep aan — ging zij zachtjes met haar mand.

Groote jongens holden haar, tegen elkaar schreeuwend, hard voorbij op hun groote houten klompen.

Maar Geertje liep zachtjes en snikte van akeligheid. O, die oogen, die angstige oogen van dien man!

En nu werd hij meegepakt, nu moest hij onder den toren.

En ze dacht aan dien keer, toen zij en Annie 't hok onder den toren open hadden zien staan.

Vreeselijk was 't daarin. Niets dan een houten bank en heel bovenin een roostertje. En de deur was erg dik, met een groot ijzeren slot.

Daár zouden ze den man ingooien, nu in de kou. En dan die vreeselijke deur dichtdoen. En den sleutel om-draaien.

Zou hij dan schoppen tegen die deur?

't Zou hem niets helpen.

Zou hij gillen in dat hok?

Maar de dienders zouden hem er niet uitlaten. En z'n handen waren geboeid!

O, o, Geertje begon te draven, want de menschen waren den weg naar 't raadhuis opgegaan.

Nu kon zij hard doorloopen.

Dat deed ze, want o, nu moest ze naar huis!

Nu was 't hier ellendig, zoo alleen in 't donker.

Nu werd ze angstig, want ze zag nóg steeds die angstige oogen van den man.

Ze vloog hijgend langs den weg, met de mand stijf geklemd onder haar arm.

Daar, o gelukkig, daar was 't straatje.

Ze rende er over, schoot den hoek om en stootte wild de achterdeur open.

Haar klompen vlogen uit.

In de keuken was niemand.

En in de kamer zette ze met een smak de mand op de tafel, viel op een stoel neer, snikkend, snikkend, met haar hoofd in haar armen geklemd.

Allemaal stonden ze om haar heen. Fenna en Jan en Jopie en Riek, met verschrikte, verbaasde gezichten en moeder hield haar vast:

„Geertje, Geertje dan, kind, zég dan eens, wát er is.”

Maar Geertje huilde maar, al haar zenuwachtigen angst uit.

En ze kòn eerst niets zeggen.

Toen liet moeder haar eens drinken.

Haar tanden klapperden tegen 't glas.

Eindelijk bedaarde ze wat en kon met horten en stooten vertellen, wat er gebeurd was.

Moeder had haar groote meisje op haar schoot getrokken. En daar voelde Geertje zich zoo heerlijk veilig, dat ze langzaam aan kalmer werd.

Nu wisten ze 't.

„Hoe zag die vent er uit?” vroeg Jan.

Geertje haalde de schouders op.

„k Weet niet — lang geloof ik.”

„Misschien was 't wel een moordenaar,” zei ze.

„Of een dief,” zei Fenna.

„Of een booze man,” zei Riekje.

Toen moesten ze opeens allemaal lachen. Geertje óók een beetje.

„Ja,” zei moeder, „een booze man was 't zeker, anders hadden de dienders hem niet gepakt. Maar wie 't zijn zou? Enfin, we zullen 't gauw genoeg hooren.”

Ja, ze hoorden 't gauw genoeg.

Vader vertelde 't, toen hij een poosje later thuiskwam.

't Was 't eerste wat hij zei:

„Ze hebben daareven Gijs Korteweg gepakt, hij heeft gestolen. De politie zocht hem al de heele week en nu hebben ze hem.”

„Ja, Geertje heeft het gezien,” zei Jan.

„Heb jij 't gezien, Geer?” vroeg vader.

Toen moest Geertje alles nog eens vertellen.

Ze kwamen er maar niet over uitgepraat.

Onder 't boterhameten begon vader er weer over: „Ik heb nog met hem schoolgegaan,” zei vader, „en toen deugde hij al niet. Toen stal hij de centen voor 't zendingsbusje al.”

„Hè, vader, vertel eens,” vroeg Jan en allemaal keken ze vader aan, *die* wist er meer van.

„Ja,” zei vader, „'t is wel vreeselijk.”

„Gijs z'n moeder was een weduwe. Ze had 't heel arm, maar 't was een vrome vrouw. Tot het laatste toe werkte ze voor haarzelf en voor Gijs. Maar die jongen bestal haar, waar hij kon.

En eens, op school nog, is 't uitgekomen, dat hij geld uit 't zendingsbusje gestolen had. 'k Geloof na schooltijd. 't Rechte weet ik niet meer. Nu in jaren heb 'k niet van

hem gehoord, hij is geloof ik naar zee gegaan en nu vertelden ze me daar net, dat hij op drie plaatsen ingebroken moet hebben. Zoo zie je, 't is bij hem óók al weer: van kwaad tot erger. 't Begon met centen uit 't zendingsbusje en nu eindigde het in de gevangenis."

Eén aan tafel had met steeds grooter, verschrikter wordende oogen toegelisterd.

Toen Geertje van een zendingsbusje hoorde, had zij opeens aan een collectezakje gedacht.

En een vuurroode kleur was over haar gezichtje gaan gloeien.

Schrik was in haar oogen gekomen.

Zóó was de geschiedenis van Gijs Korteweg, den dief.

En wat was de geschiedenis van Geertje?

Geen zendingsbusje, maar een collectezakje.

Was er zooveel verschil?

Gijs Korteweg was begonnen met enkele centen. Zij met een stuiver.

Het einde van Gijs Korteweg?

Angstige, verschrikte oogen, dienders die hem boeiden, voortgesleept naar een koud, donker hok, achter een ijzeren deur.

Was zij beler?

Het angstzweet brak haar uit.

Ze kon niet meer eten.

Ze kon zich óók niet goed meer houden.

Al de ellende over dat ééne stuivertje, over die ééne nietbeleden zonde, kwam over haar.

En ze snikte het weer uit.

„'t Arme kind," zei moeder, „ze is heelemaal overstuurd. Ik breng ze direct in bed."

XI.

EINDELIJK.

En daar lag ze nu.

Warm ingestopt door moeder, die haar nog even geknuffeld had en gezegd, dat ze maar gauw moest gaan slapen.

Maar dát kon ze niet!

Onmogelijk.

Rusteloos legde ze zich om en om.

En telkens moest ze huilen.

Ze was een dief, net als Gijs Korteweg. Ze had ook gestolen!

Hoe kon ze ooit weer slapen en gewoon worden?

Nog nooit had haar al 't kwaad om dien puntenslijper zóo vreeselijk geleden als nu.

Nu ze daar had gezien, vlak vóór zich gezien, hoe 't gaat met iemand, die steelt.

En al wist niemand het, ze wist het zelf — en, o vreeselijke gedachte — God wist het ook.

En nooit zou ze in den hemel kunnen komen.

Nooit meer, nooit — en Geertje hilde, hilde, 't hoofd in haar kussen gedrukt.

Als ze 't nu maar durfde zeggen.

Maar dan zouden ze allemaal een hekel aan haar krijgen. Want dan zouden ze haar net zoo vinden, als Gijs Korteweg, dien dief.

O, nee, ze kon 't nooit zeggen, maar, maar, dan kon ze ook nooit in den hemel komen — wèl in de gevangenis.

En Geertje werd zóo angstig, dat ze de dekens van zich afduwde en rechtop ging zitten huilen.

Toen ging de deur open en kwam Fenna binnen om de nachtpon van Riekje te halen.

Ze keek naar Geertje, die, inplaats van onder de dekens te liggen, recht overeind zat te schreien.

„Wat doe jij toch, Geer?“ zei ze, „trek je dat van dien kerel toch zoo niet aan.“

En opeens kon Geertje 't niet langer inhouden, 't moest er uit, dat vreeselijke geheim.

Ze strekte haar armpjes naar Fen uit en zei:

„O, Fen — o Fen — ik heb óók gestolen.“

Fen kwam bij haar staan en sloeg de armen om haar heen.

„Jij,“ zei ze, „heb jij gestolen — Geer, je droomt.“

„Nee, ik droom niet, 't is echt waar,“ snikte Geertje en klemde zich aan Fen vast, die nu erg lief was voor haar kleine zusje.

„Stil maar, Geer, vertel 't dan maar,“ zei ze.

Toen vertelde Geertje alles en alles — 't heele verhaal en aan 't eind zei ze huilend:

„Zie je nu wel, dat ik net ben als Gijs Korteweg?“

„Ben je niet goed,” zei Fen, „zóó ben jij niet, hoor! Jij hebt er toch spijt van en Gijs Korteweg vast niet. Denk dát toch niet, Geer, jij komt nog niet in de gevangenis, hoor, dan houden we je allemaal vast.”

Even moest Geertje glimlachen.

Ze voelde zich óók een beetje opgelucht, nu ze ten minste aan één alles verteld had.

Als vader en moeder 't nu óók maar wisten en 't vergeven wilden!

Fen begon er over.

„Je moet 't aan moeder vertellen,” zei ze, „dan gaat 't heelemaal over, ik heb óók weleens zoiets gehad, niet van stelen, maar van liegen en ik heb 't óók verteld. Dan word je weer blij, je zult eens zien. Zal ik 't aan moeder vertellen?”

„Ja, Fen, ja, doe je 't?”

Geertje sloeg de armen om Fenna's hals en kuste haar.

„Och, rare meid,” zei Fen. „Nou, ik zal 't wel vertellen, hoor — en dan komt moeder wel even bij je.”

Toen ging ze weg.

Met kloppend hart lag Geertje te wachten.

Zou nu alles goed worden?

Zou al dat erge nu weggaan?

Ze luisterde. Na een poosje kraakte de trap.
Daar kwam moeder.

Ja, daar was ze.

't Kleine petroleumlampje had ze bij zich. Dat zette ze op 't tafeltje en toen kwam ze naar Geertjes bed toe.

„Moeder, wilt u me vergeven?” huilde Geertje.

Zachtjes streek moeder haar over 't haar.

„Kind, ik hoef niets meer te zeggen. God heeft je gelukkig je zonde laten zien. Je hebt erg kwaad gedaan, ja, je bent net zoo slecht als Gijs Korteweg. Alleen, je hebt berouw en dan komt alles goed. Ik ben zóó blij, dat je berouw hebt. Voël je óók, dat je tegen God gezondigd hebt?”

„Ja, moes,” knikte Geertje.

„Dan zul je Hem óók vergeving vragen zeker?”

„Ja, moes.”

„Doe het dan, eer je gaat slapen. Vader en ik zullen ook voor je bidden. En Geer, wacht nooit meer zóó lang, als je kwaad gedaan hebt. Er komt niets dan ellende van, dat heb je nu gezien. Je bent groot genoeg, om dezen tekst te begrijpen:

Die zijn zonden belijdt en laat, dien zal barmhartigheid geschieden.”

Toen ging moeder weg.

En toen vouwde Geertje haar handen en sloot haar oogen en zei alles aan den Heiland, die hoorde.

Daarna legde ze zich op zij en sliep in.

Den volgenden morgen werd zij wakker met een blij gevoel. En ze kon wel zingen, dat nu al dat angstige van de laatste maanden weg was.

Toen ze met vader uit de kerk terugkwam, begon vader er over. Hij wist alles van moeder.

„Is nu alles in orde?” vroeg hij.

„Ja, alles,” zei Geertje — maar bedacht opeens, dat dit toch niet heelemaal wáár was.

Die leugen tegen Annie.

En dan zei ze het.

„Moet ik 't tegen háár ook zeggen?” vroeg ze.

„Wat denk je zelf?” zei vader.

Geertje liep even stil door.

Dan zei ze zachtjes:

„Eigenlijk wel.”

„Doe het dan,” zei vader, „kwaad *belijden* is geen schande, kwaad *doen* wel.”

„Wanneer zal ik 't dan doen?” vroeg Geertje.

„Zou 't niet het beste zijn, zoo gauw mogelijk, dan ben je er af?”

„Dan ga ik vanmiddag maar,” zei Geertje heel dapper. 't Leek wel of ze een ander kind geworden was. Zoo durfde ze nu opeens. 't Was ook zoo heerlijk, als al dat leelijke kwaad van je afviel.

Dienzelfden middag belde Geertje met een kloppend hart aan de pastoriëdeur.

De dominee deed haar open.

„Zoo kind, wat kom jij doen?”

„Mag ik Annie even spreken?” vroeg ze.

„Hartsgeheimen?” lachte de dominee, „kom maar binnen.”

Dominee liet haar in de gang en riep Annie.

Die kwam direct en vroeg:

„Kom je een boek halen?”

„Nee,” zei Geertje met een kleur als vuur, „maar hoor eens.”

En toen, daar vóór in de gang, vertelde ze 't nóg eens aan Annie.

Die kreeg óók een kleur en toen Geertje klaar was, zei ze niets.

„Ben je boos op me?” vroeg Geertje.

„Natuurlijk niet — ik geef er niets om, hoor.”

Geertje sprong de stoep af en huppelde naar huis. Nu was alles goed.

Toen Annie weer in de kamer terugkwam, vroeg haar vader: „Wat had Geertje voor geheimen?”

En Annie vertelde het.

Dominee luisterde aandachtig.

En toen ze uitverteld was, zei hij:

„Wel, wel, ik wist niet, dat dat kleine bange Geertje zóó dapper zijn kon.”

INHOUD.

Hoofdst.	Bladz.
I. Op de bank	7
II. Geertje durfde niet	11
III. Een bang meisje en een klein hondje	14
IV. „Dat kindje van u”	19
V. De Puntenslijper	23
VI. In de kerk	27
VII. Het stuivertje	32
VIII. Gestolen — gelogen	36
IX. Naar den bakker	41
X. De dief	45
XI. Eindelijk	49

